

Sveti Jurij, mučenec, zavetnik izvidnikov in vodnic

(23. april)

Na dan 23. aprila goduje sv. Jurij, ki ga je Baden-Powell predlagal za zavetnika skavtov. Po njegovem naročilu, naj bi ta dan skavti svečano obnovili skavtsko obljubo ter se poglobili v skavtske zakone, voditelji pa naj bi ponovno prebrali njegovo knjigo *Skavt*. Po zgledu sv. Jurija naj bi se skavti trudili gojiti junaške vrednote, ki naj bi jim bile navdih pri njihovi osebni rasti.

Sv. Jurij je eden izmed najbolj čaščenih svetnikov. Pooseblja ideale srednjeveškega viteza, ki je zaščitnik ubogih in revnih. Iz njegovega življenjepisa je znana legenda, v kateri je rešil deklico pred zmajem. Ta dogodek je v srednjem veku postal prispodoba boja dobrega proti zlu.

Sv. Jurij je pogosto upodobljen kot vitez na konju, ki junaško vihti svoj meč, da bi ubil zmaja. Bi-Pi svetuje svojim skavtom, naj si za zgled ne vzamejo osebnosti svetnika kot takega, ampak naj se zgledujejo po njegovih vrlinah. Sv. Jurij se je namreč s srčnostjo in zaupanjem odločil pomagati bližnjemu in se mu popolnoma dati na razpolago.

Vrline svetega viteza najdemo v skavtski obljubi, ki nas vzpodbuja, da bi živeli svoje življenje v služenju Bogu in bližnjemu, nam naroča delati dobra dela in pomagati ljudem v težavah. Lik sv. Jurija je simbolična figura, v kateri vsak skavt lahko vidi, da tudi sam zmore živeti veliko dogodivščino božjih otrok, zvestih in pripravljenih na razne preizkušnje in vsak skavt bi moral poznati zgodbo njihovega zavetnika.

Omenjeni svetnik je dokaz, da so za velika dejanja bolj kot orožje pomembni pogum, odločnost in vera v Boga. Njegova zmaga nad zmajem simbolizira zmago proti zlu – proti zmagu skušnjav in težav, ki jih vsak človek srečuje v vsakdanjem življenju. To je boj, ki ga mora vsak človek bojevati, če želi zvesto slediti Jezusu Kristusu. Sv. Jurij je zvest, ker razume, da je življenje lepo in smiselno, če se ga daruje. Zaradi vere je preganjan in mučen, noče se podrediti zlu in sprejme obglavljenje ter je pripravljen sprejeti božjo voljo. S tem svojim mučeništvom nam ponuja zgled moči vere v Kristusa v vseh okoliščinah. Sv. Jurija moramo videti kot zgled, ki nam je blizu s tem, ko iščemo vzporednice njegovega življenja z našim. Svetost namreč ni stvar izbranih posameznikov, temveč smo k svetosti poklicani prav vsi. Svetnik je tisti, ki odgovarja na božji klic – ta klic je poslanstvo vseh, je cilj, za katerim moramo vsi stremeti, je cilj, za katerega se spleča živeti.

O življenju sv. Jurija ni veliko znanega, zagotovo se ve, da je bil kristjan, ki je bil mučen pod Konstantinom, izvira pa verjetno iz mesta Lydda (Diospolis v Palestini). Po antičnih virih naj bi bil iz Kapadokije, legenda pa pripoveduje, da se je rodil v aristokratski družini, okrog leta 280. Preselil naj bi se v Palestino, kjer je pri 17 letih vstopil v Dioklecijanovo vojsko, v kateri je kmalu postal znan zaradi svojega poguma. Njegova hrabrost ga je povzdignila, da je postal osebni stražar cesarja Dioklecijana.

Prerokovano mu je bilo obdobje sedmih let velikih muk in preizkušenj. Med preganjanjem pod cesarjem Dioklecijanom je bil večkrat zaprt in mučen. Ker se ni uklonil oblasti je bil leta 303 mučen in obglavljen.

Njegov grob v Lyddi je že v 4. stol. postal romarsko svetišče, njegovo čaščenje pa se je širilo po vsem vzhodu. Sv. Jurij je zavetnik revnih ter pooseblja ideale krščanskega srednjeveškega viteza. Njegov kult kot zavetnika vseh vitezov se je razširil v obdobju križarskih vojn; takrat pa se je rodila tudi legenda o tem svetniku, ki je ubil zmaja.

Ko je bil Jurij še v vojaški službi pri Dioklecijanu, je nekega dne obiskal mesto Selem. V močvirju blizu Selema je živel zmaj, ki je vsak dan zahteval človeško življenje. Žrtev so prebivalci tega mesta izbrali naključno in tistega dne, ko se je v Salemu nahajal Jurij, je prišla na vrsto kraljeva hči

Kleolinda. Jurij se je odločil, da bo ubranil življenje princese ter se podal v boj z zmajem, ki ga je na koncu ubil.

Dogodek, ko Jurij ubije zmaja in osvobodi princeso, je zgodba, ki ga približa drugim slavnim junakom, ki so se borili proti pošastim. Jurijeva zgodba je še dodatno širila njegov kult in svetnik je kmalu postal zelo slaven na zahodu ter na vsem bizantinskem vzhodu, kot največji zgled mučenca in zmagovalca. Zelo hitro je postal eden najbolj čaščenih svetnikov krščanskem svetu.

Zakaj je Baden Powell izbral sv. Jurija za zavetnika skavtov?

Mnogi so Bi-Piju očitali, da želi britanskega svetnika vsiliti vsem narodom, vendar je on obtožbe odklonil, »ker sv. Jurij ni bil izbran, ker je zavetnik Anglije, ampak ker je bil zavetnik vitezov cele Evrope«. Tako je govoril Bi-Pi na Jamboreeju, oktobra 1921, obenem pa je še dodal, da noče »v mladih generacijah razvijati patriotskega duha, vendar kljub temu obstaja možnost, da bi ga postavljali za idol. Naš cilj se je dvigniti nad meje med državami, skupinami in socialnimi sloji. Želimo, da bi bili ljudje naslednje generacije bolj odprti in bi si bili med seboj bratje, bili bi otroci istega Očeta ne glede na njihovo veroizpoved, barvo kože, državo ali kasto. Dokler dejansko ne bomo živeli tega bratstva, nismo kristjani in naš kult svetnika je zaman. Kako se mora Bog smejati v nebesih, ko posluša naša nepomembna prerekanja, ko se ljudje prepirajo zaradi verskih, političnih, patriotskih in socialnih prepričanj in ne živijo bratstva v eni sami človeški družini! Na srečo imajo kvalitete Jurija isti pomen v deželah, kjer ni krščanske veroizpovedi, zato ker lahko vsi v njegovi figuri vidijo posebitev poguma, odpovedi in odločnosti, da bo premagal zlo in težave.«

Bi-Pi je sv. Jurija za zgled postavil tudi, ker predstavlja štiri glavne točke otrokovega osebnega razvoja (Bi-Pi to poimenuje kar skavtski totem). Te točke so:

pogum, odpoved, odločnost;

zdravje in fizična moč ter trud;

ročna spretnost;

služenje bližnjemu.

V deželah, kjer je Jurij čaščen, so čaščeni tudi junaki, ki posebljajo iste vrline. Bi-Pi je na Jamboreeju, aprila 1922, dejal: »Zelo me je ganilo, ko sem prejšnje leto v nekem hindujskem templju videl podobo, ki je bila identična upodobitvi sv. Jurija; bil je vitez, ki je v rokah imel meč in se je boril s strašno pošastjo ... Svetnik zakriči svoj bojni klic in s tem vzpodbudi mlade, da mu sledijo v boj in da vsak prime svoje orožje ter se posluži vsega, kar je na razpolago, da bi junaško premagal zmaja zla in skušnjave. Če ima to dejanje cilj pomagati bližnjemu, je to dejanje zelo plemenito, ker to pomeni dati svoj pogum, sposobnosti za nesebičen cilj.«